

[Undervisningsministeren]

ner af ca. 45 minutters varighed afbrudt af frikvarterer af varierende længde, og at undervisningen foregår i skiftende lokaler.

Til *undervisningsministeren* (22/6 78) af:

Steen Folke (VS):

»Hvad agter ministeren at foretage for at bringe kemiundervisningen på landets gymnasier og HF-kurser i overensstemmelse med arbejdsmiljølovens krav til arbejdsstedets indretning og benyttelse?«

(Spm. nr. 892).

Begrundelse.

Den tvungne eksperimentelle del af gymnasiets og HF's kemiundervisning forestås naturligt nok af en lærer, som jo udfører arbejde for en arbejdsgiver og derfor i modsætning til eleverne er omfattet af arbejdsmiljølovens bestemmelser, herunder § 42, stk. 2. Undervisningen foregår også naturligt nok i laboratorier, og om disses indretning og benyttelse gælder ifølge § 2 i arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 321 af 21. juni 1977 stadig bestemmelsen i § 13, stk. 2, fra lov om almindelig arbejderbeskyttelse (11. juni 1954 med senere ændringer), jfr. også denne lovs § 1, punkt e): Kravet til luftrumets størrelse er: 12 m³ pr. i laboratoriet beskæftiget arbejder – for laboratorier med effektiv luftfornylelse kan det krævede luftrum dog nedsættes til 8 m³ pr. beskæftiget.

I et typisk kemilaboratorium er der 150 m³ til rådighed. Med 12 m³ til hver person giver dette en lovhjemlet grænse på 12½ person (inklusive læreren), som maksimalt må opholde sig samtidig i rummet. Såfremt undtagelsesbestemmelsen om 8 m³ pr. person lægges til grund, bliver grænsen i stedet 18,75 personer (stadig inklusive læreren).

Til sammenligning tjener, at klassekvotienten i l. g. på mange skoler er den maksimale: 28 elever plus 1 lærer. Tilsyneladende kan en klassestørrelse på 28 elever i et kemilaboratorium kun undgå at medføre en grov overtrædelse af arbejdsmiljølovens § 42, stk. 2, dersom 15–16 elever, efter 8 m³-reglen 9–10 elever, systematisk afstår fra at trække vejret under elevøvelserne.

Besvarelse (29/6 78):

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

I begrundelsen for spørgsmålet angiver spørgeren, at et typisk laboratorium har 150 m³ til rådighed, og at der med en lovhjemlet grænse på henholdsvis 12 m³ eller 8 m³ ved laboratorier med effektiv luftfornylelse vil være plads til højst 12½ henholdsvis 18,75 personer i rummet.

Den anførte begrundelse giver anledning til følgende bemærkninger:

Efter 2. verdenskrig er laboratorier til kemiundervisning normalt opført efter byggeprogrammer, der har fastsat nettoetagearealet til 60 m². Dette gælder såvel ved statsskoler som ved de amtskommunale skoler. Samtidig har undervisningsministeriet søgt gennemført loftshøjder i forbindelse med disse laboratorielokaler på fra 3,35 til 3,5 m, og der er i laboratorierne dels en almen ventilation, dels en særlig ventilation i lærerbordet og i stinkskaftet.

Fra 1970–71 er det af ministeriet udarbejdede vejledende byggeprogram ændret, således at nettoetagearealet for laboratorielokaler er forøget med 10 m² til i alt 70 m², og siden 1977 har der fundet en yderligere udvidelse af nettoarealet sted ligeledes med 10 m² til i alt 80 m². Dette svarer til, at der i laboratorier på 60 m², 70 m² og 80 m² med en loftshøjde på 3,5 m vil være 210 m³, 245 m³ og 280 m³ til rådighed.

Med den af spørgeren omtalte norm på 8 m³ pr. »beskæftiget« vil der være plads til ca. 26, 30 og 35 beskæftigede.

Til kemilaboratorier af ældre type vil der normalt være knyttet et auditorium på ca. 45 m². Laboratoriet og auditoriet vil være til rådighed for vedkommende lærer i den enkelte undervisningslektion. Rumindholdet i disse auditorier ligger med den angivne loftshøjde på 3,5 m på ca. 155 m³.

Til lærernes forberedelse er der yderligere afsat et præparationsområde på ikke under 30 m². Dette svarer igen til et yderligere rumindhold i kemiafsnittet på ca. 105 m³.

Langt det største antal gymnasieskoler er opført efter disse normer, der må betragtes som de typiske normer for kemilaboratorier.

Spørgsmålet om deling af elever til elevøvelser i kemi efter tilsvarende regler, som er gældende for fysik- og biologiundervisningen, er for tiden under overvejelse.

Gennem de senere år er der gennemført en modernisering af statsskolernes fagllokaler, især i tilfælde, hvor de naturfaglige afsnit